

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

27. oktober 2010

SAMLENOTAT

Ekstraordinært rådsmøde (konkurrenceevne) den 10. november 2010

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 5. november 2010 – dagsordenspunkt rådsmøde ekstraordinært rådsmøde (konkurrenceevne) den 10. november 2010 – vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets samlenotat vedrørende de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Lene Espersen

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Rådets forordning om en oversættelsesordning for EU-patentet, KOM(2010) 350

25. oktober 2010

Tilføjelser i forhold til seneste notat til Europaudvalget er anført i kursiv.

Sag 10/385
PVS/LHO

Resumé

Kommissionen fremsatte den 30. juni 2010 forordningsforslag til oversættelsesordning for EU-patentet. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 118, stk. 2, hvilket indebærer, at det skal vedtages med enstemmighed i Rådet efter høring af Europa-Parlamentet. Det belgiske formandskab har givet sagen høj prioritet og går efter vedtagelse inden udgangen af 2010. *På baggrund af drøftelsen på rådsmødet (Konkurrenceevne), den 11. oktober, har formandskabet indkaldt til ekstraordinært rådsmøde (Konkurrenceevne), den 10. november, hvis eneste dagsordenspunkt er denne sag.*

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 30. juni 2010 forordningsforslag til oversættelsesordning for EU-patentet. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 118, stk. 2, hvilket indebærer, at det skal vedtages med enstemmighed i Rådet efter høring af Europa-Parlamentet. *Formandskabet har den 6. oktober skitseret sit kompromisforslag, der foruden nogle præciseringer indeholder en tilføjelse til Kommissionens forslag.*

Baggrund

Kommissionen fremsatte i 2000 forslag til forordning om et EU-patent (dengang 'fællesskabspatent'), KOM(2000) 412. Forslaget indeholdt bl.a. bestemmelser om, på hvilke sprog patentansøgninger kan indleveres og behandles, samt til hvilke sprog og i hvilket omfang der skal ske oversættelse af udstedte patenter.

EU-patentet skal være et enhedspatent, der fra udstedelsen skal gælde i hele EU. Det skal dermed udgøre et alternativ til eksisterende patentmuligheder, der omfatter rent nationale patenter (som kun er gyldige i fx Danmark) og europæiske patenter (herefter: EP-patenter), der efter udstedelse kan gøres

gyldige i et eller flere af medlemslandene i den Europæiske Patentorganisation, EPO, der tæller alle EU-lande og yderligere 11 europæiske lande.

For at et EP-patent kan blive gyldigt i de enkelte lande, skal patenthaver opfylde de krav og administrative processer, der gælder i de pågældende lande samt sørge for indlevering af oversættelse af patentet til de respektive sprog. I modsætning hertil vil EU-patentet i én proces blive gyldigt i hele EU ved udstedelsen. EU-patenter skal i lighed med EP-patenter udstedes af den europæiske patentmyndighed, som hører under EPO.

Endvidere vil enhedskarakteren af EU-patentet gøre det lettere at beskytte og håndhæve rettighederne. Det vil bl.a. være administrativt enklere og - i modsætning til situationen i dag - praktisk muligt at hindre import af varer, som krænker et patent, ved EU's ydre grænser. Ligeledes vil al uautoriseret kopiproduktion, der er beskyttet af et EU-patent, inden for EU udgøre en krænkelse.

EP-patenter udstedes i deres helhed (patentkrav, beskrivelse og eventuelle illustrationer) på et af EPOs tre officielle sagsbehandlingssprog (engelsk, tysk og fransk), mens kun patentkravene oversættes til de to øvrige officielle EPO-sprog. Det er patentkravene, der fastlægger rettighedsbeskyttelsens omfang.

For at EP-patentet kan blive gyldigt i de enkelte EPO medlemslande, skal disses respektive krav hertil opfyldes. I de fleste tilfælde indebærer det bl.a. fuld oversættelse af patentet til det pågældende lands sprog. En række EPO-lande, herunder ti EU-medlemslande (inklusive Danmark), har imidlertid tilsluttet sig den såkaldte London-aftale, som begrænser kravene til omfanget af oversættelsen. For Danmarks vedkommende betyder det, at et EP-patent kan blive gyldigt på dansk territorium, såfremt der indleveres dansk oversættelse af patentkravene, mens den øvrige del af patentet foreligger på engelsk.

Rådet nåede i marts 2003 frem til en fælles holdning, der for så vidt angår oversættelsesspørgsmålet var væsentligt ændret i forhold til Kommissionens forslag, idet patentansøger blev pålagt at sørge for oversættelse af patentkravene til samtlige EU's officielle sprog inden for to måneder fra meddelelse af et EU-patent. De efterfølgende drøftelser viste, at der ikke var grundlag for enighed, og forhandlingerne lå fra foråret 2004 stille indtil 2007, hvor de blev genoptaget.

Under det svenske formandskab i efteråret 2009 blev der i Rådet opnået generel indstilling til et kompromisforslag, hvor bl.a. spørgsmålet om EU-patentets oversættelsesordning var udeholdt. Det følger imidlertid af kom-

promistekstens artikel 61, at EU-patentets ikrafttræden sker samtidig med, at en særlig forordning om EU-patentets oversættelsesregime træder i kraft. Dermed er realiseringen af EU-patentet såvel politisk som i praksis gjort afhængig af, at der vedtages en forordning om oversættelsesregimet.

Indhold

Indholdsmæssigt er Kommissionens forordningsforslag til en oversættelsesordning for EU-patentet stort set identisk med det, der blev fremsat i 2000 og baseret på det system, der gælder for EPOs udstedelse af EP-patenter. Den væsentligste nyskabelse i forhold til 2000-forslaget vedrører maskinoversættelse, jf. nærmere nedenfor. Hovedtrækkene i forslaget er:

- Der kan indleveres ansøgninger på alle officielle EU-sprog. Hvor der ansøges på et EU-sprog, som ikke er et af de tre officielle EPO-sprog, skal ansøger sørge for oversættelse til et af disse sprog mhp. sagsbehandling. *I disse tilfælde vil ansøger få sine udgifter godtgjort op til et nærmere fastsat loft i form af reduktioner i de EU-patentrelaterede gebyrer, der indbetales til EPO.*
- Patentet offentliggøres i sin helhed (patentkrav, beskrivelse samt eventuelle illustrationer) på sagsbehandlingssproget. Derudover oversættes patentkravene til de to øvrige officielle EPO-sprog. *Omkostningerne afholdes af patenthaver, hvilket svarer til hvad der allerede gælder for EP-patenter.*
- Et særligt maskinoversættelsessystem, der p.t. er under udvikling *i samarbejde mellem EPO og EU-Kommissionen*, skal tilsikre, at såvel patentansøgninger som udstedte patenter bliver tilgængelige på alle officielle EU-sprog uden yderligere omkostninger for ansøger. Maskinoversættelserne vil være tilgængelige on-line og vederlagsfrit på anmodning. Maskinoversættelser vil alene være til information og har ingen juridisk virkning.
- I tilfælde af en retssag skal en formodet krænker af et patent kunne kræve, at patenthaver forestår fuld oversættelse af patentet til det officielle EU-sprog, der anvendes, hvor den formodede krænkelser har fundet sted, eller hvor den formodede krænker har sit hjemsted. Ligeledes skal patenthaver forestå oversættelse til det processprog, der anvendes, hvor sagen bliver ført.

I formandskabets skitse til kompromisforslag af 6. oktober 2010 foreslås det, at der i en overgangsperiode altid foretages en fuld oversættelse af udstedte EU-patenter til det sprog, der er mest almindelig anvendt i international teknologisk forskning (engelsk). Disse oversættelser skal ske hvor EU-patentet

udstedes på et af de øvrige EPO-sprog (fransk eller tysk) og afholdes for patenthavers omkostninger. De vil alene være til information og ikke have juridisk virkning. Overgangsperioden skal løbe indtil kvaliteten af maskinoversættelsessystemet er tilstrækkeligt sikret.

2. **Europa-Parlamentets holdning**

Europa-Parlamentets holdning til forslaget foreligger endnu ikke.

Det forventes, at Europa-Parlamentets behandling af forslaget vil finde sted i retsudvalget (JURI).

3. **Nærhedsprincippet**

Kommissionen anfører i forslaget, at et fragmenteret europæisk patentsystem, som især skyldes det eksisterende oversættelsesregime, medfører høje omkostninger og stor kompleksitet. Dette kan på EU-plan kun adresseres i form af et enhedspatent, der fra udstedelsen er gældende i hele EU.

Regeringen tilslutter sig Kommissionens vurdering ud fra den betragtning, at en enhedspatentløsning, i form af et EU-patent med en tilhørende oversættelsesordning, vil tilbyde ansøgere et fælleseuropæisk alternativ, der komplementerer eksisterende patenteringsmuligheder.

4. **Gældende dansk ret**

Den gældende lovgivning om patenter findes i patentloven, LBK nr. 91 af 28. januar 2009, som er ændret ved lov nr. 579 af 1. juni 2010. Herudover findes bekendtgørelse nr. 93 af 29. januar 2009 om patenter og supplerende beskyttelsescertifikater. Danmark har tillige ratificeret Den Europæiske Patentkonvention og London-aftalen.

5. **Høring**

Forslaget er den 12. juli sendt i skriftlig høring i specialudvalget for vækst og konkurrenceevne samt hos Advokatsamfundet, Danske Advokater, SØ- og Handelsretten, Domstolsstyrelsen, Patentagentforeningen, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse (FiR) og Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister (DIP). Høringen omfatter dermed de generelle erhvervsinteressenter og de, som konkret har indikeret interesse i sagen. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Industri (DI), Dansk Erhverv, Lægemedelindustriforeningen (Lif), Håndværksrådet (HVR), Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister (DIP), Dansk Metal, Novo Nordisk, SØ- og Handelsretten, Advokatrådet, Danske Advokater, Patentagentforeningen og Foreningen Industriel Retsbeskyttelse (FiR).

Dansk Industri (DI), Dansk Erhverv, Lægemiddelindustriforeningen (Lif), Håndværksrådet (HVR), DIP, Dansk Metal, Novo Nordisk, samt Sø- og Handelsretten støtter alle op om *en løsning baseret på* Kommissionens forslag.

DI anfører, at selvom man ville foretrække en ét-sprogløsning, forekommer den politisk urealistisk. Man kan derfor acceptere Kommissionens forslag, da det dels indebærer betydeligt reducerede oversættelsesomkostninger, dels i kraft af maskinoversættelser yder grundlæggende retssikkerhed over for andre brugere af patentsystemet.

Lif anfører, at man støtter forslaget og et begrænset oversættelsesregime, uanset om der findes maskinoversættelse eller ej.

HVR bemærker, at det i tilfælde af en eventuel krænkelsessag ved retsinstanserne burde være tilstrækkeligt, at der sker fuld oversættelse af patentet til processproget.

Novo Nordisk støtter en hurtig indførelse af en EU-patentordning, blot den ikke bliver mere bekostelig for ansøgerne end den nuværende ordning for EP-patenter er.

Sø- og Handelsretten bemærker i sit svar, at de omtalte oversættelseskrav i tilstrækkeligt omfang tilgodeser hensynene til en formodet krænkers retssikkerhed og hensynet til en effektiv retspleje.

Advokatrådet anfører i sit høringssvar, at det, til beskyttelse af tredjemands retssikkerhed, er den principielle holdning, at hele patentdokumentet fra patentets udstedelse skal være tilgængeligt i en autoritativ dansk oversættelse. Som minimum bør det sikres, at patentkravene oversættes til dansk, og at hele patentdokumentet er tilgængeligt på engelsk. Endvidere bør det præciseres, at det er den formodede patentkrænker, der i tilfælde af en retssag bør vælge hvilket sprog patentet skal oversættes til.

Advokatrådet anfører videre, at såfremt der vedtages en ordning i strid med dets anbefalinger, bør der indføres bestemmelser om, 1) at et EU-patent ikke får virkning i Danmark, før der som minimum foreligger en autoritativ engelsk oversættelse af hele patentet, og 2) en forbenyttelsesret for tredjemænd som før denne oversættelse måtte have disponeret i relation til udnyttelse af den patenterede opfindelse.

Danske Advokater, Patentagentforeningen og FiR tilslutter sig i deres høringssvar Advokatrådet.

6. Andre landes holdninger

Sagen har været drøftet på det uformelle rådsmøde (Konkurrenceevne), den 29. september, og igen på rådsmødet (Konkurrenceevne), den 11. oktober. På baggrund af disse drøftelser har formandskabet indkaldt til ekstraordinært rådsmøde (Konkurrenceevne), den 10. november, hvis eneste dagsordenspunkt er denne sag.

Langt den overvejende del af landene ønsker enten et meget begrænset eller et relativt begrænset oversættelsesregime. Alle disse lande ventes at kunne bakke op om *en løsning baseret på* Kommissionens forslag. Modsat det overvejende flertal står et par lande meget stejlt på, at patentkravene skal være oversat med juridisk virkning til i hvert fald deres sprog før EU-patentet kan blive gyldigt i de pågældende lande. Disse lande finder *både* Kommissionens forslag *og formandskabets skitse til kompromisforslag* uacceptable. Der tegner sig dermed en situation, hvor det ikke kan udelukkes, at et par lande vil blokere for en vedtagelse af *en løsning baseret på Kommissionens forslag*.

Skulle det ske har formandskabet og Kommissionen indikeret, at man i så tilfælde vil overveje muligheden for at gå videre efter proceduren om forstærket samarbejde. *Flere medlemslande har tilsluttet sig denne tilgang som en mulighed.*

7. Foreløbig dansk holdning

Det er foreløbig dansk holdning at forholde sig åbent til de kompromismuligheder, der vil kunne føre til en realisering af EU-patentet, så længe det sker inden for rammerne af et begrænset oversættelsesregime. På det grundlag kan Danmark støtte op om *en løsning baseret på* Kommissionens forslag.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har i sig selv ikke statsfinansielle konsekvenser, men EU-patents samlede eventuelle statsfinansielle konsekvenser skal vurderes i sammenhæng de øvrige udeståender i sagen. Det drejer sig især om EU-patentets gebyrstruktur og fordelingen af EU-patentgebyrer til de nationale patentmyndigheder samt det fremtidige samarbejde mellem EPO og de nationale patentmyndigheder i relation til EU-patentsagsbehandlingen.

Dele af udviklingsomkostningerne til maskinoversættelsessystemet finansieres over EU-budgettet.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har i sig selv ikke samfundsøkonomiske konsekvenser, men EU-patents samlede eventuelle samfundsøkonomiske konsekvenser skal vurderes i sammenhæng med de øvrige udeståender i sagen. Det drejer sig især om om EU-patentets gebyrstruktur og fordelingen af EU-patentgebyrer til de nationale patentmyndigheder samt det fremtidige samarbejde mellem EPO og de nationale patentmyndigheder i relation til EU-patentsagsbehandlingen.

Så længe der ikke er fremsat forslag for så vidt angår de tre sidstnævnte elementer, er det vanskeligt at foretage en nærmere vurdering af de samlede konsekvenser.

Det forventes, at forslagene samlet set vil gøre det enklere for myndighederne at varetage deres opgaver i relation til håndhævelse af patentrettigheder og bekæmpelse af piratkopiering. Det hænger bl.a. sammen med, at EU-patentet vil være gyldigt inden for hele EU, og derfor kan man ved alle EU's ydre grænser hindre import af piratkopierede varer, der krænker et EU-patent. Ligeledes vil al uautoriseret kopiproduktion, der er beskyttet af et EU-patent, inden for EU udgøre en krænkelse.

Samlet set er det hensigten med forslagene, at erhvervslivet får mulighed for i én proces at kunne opnå en billigere patentbeskyttelse i hele EU. Med EU-patentet får patentsystemets brugere et alternativ til eksisterende patenteringsmuligheder, der først og fremmest vil være attraktivt for de brugere, som ønsker at opnå geografisk beskyttelse i flere EU-lande. Med forslagene kan der opnås store besparelser på oversættelsesomkostninger samt de øvrige administrative procedurer, der i dag skal opfyldes for, at et EP-patent kan blive gyldigt i de enkelte lande. Alt afhængig af hvorledes gebyrstrukturen fastlægges, vurderes det, at EU-patentet vil være fordelagtigt for virksomheder, der ønsker patentbeskyttelse i mere end 5-6 lande.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Der kan her henvises til de oven for nævnte administrative forenklinger og besparelser, forslagene indebærer for virksomheder, der ønsker patentbeskyttelse i flere EU-lande.

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 1. oktober 2010 forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 11.-12. oktober 2010. Notat er fremsendt den 23. september 2010.

Spørgsmålet om EU-patentets oversættelsesordning har været nævnt til forhandlingsoplæg den 21. september 2001 i forbindelse med rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) den 27. september 2001. Notat blev fremsendt den 13. september 2001.